Dosarul nr. 2r-221/2022
2-19189497-01-2r-18042022

prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud: L. Turculeţ)
instanța de recurs: Curtea de Apel Cahul (jud: R. Petrov, N. Bondarenco, S. Pilipenco)
instanța de revizuire: Curtea de Apel Cahul (jud: R. Petrov, N. Bondarenco, S. Pilipenco)

D E C I Z I E

11 mai 2022 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii Supreme de Justiție,

în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Svetlana Filincova
judecătorii Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat,

în cauza civilă, la contestația Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Sud împotriva lui Daniel Posmag şi executorului judecătoresc Vladislav Constantiniuc cu privire la contestarea actelor de executare,

împotriva încheierii din 25 februarie 2022 a Curții de Apel Cahul, prin care s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Serviciul Fiscal de Stat,

c o n s t a t ă :

La 28 noiembrie 2019, Serviciul Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Sud a depus în instanța de judecată contestație împotriva lui Daniel Posmag şi executorului judecătoresc Vladislav Constantiniuc cu privire la contestarea actelor de executare.

Prin încheierea din 15 noiembrie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Central s-a respins ca neîntemeiată contestația înaintată de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Sud împotriva actelor executorului judecătoresc.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 08 decembrie 2021, Serviciul Fiscal de Stat a depus recurs, prin care a solicitat casarea acesteia cu emiterea unei noi decizii de admitere a contestaţiei şi anularea încheierii executorului judecătoresc Vladislav Constantiniuc nr. 096s-1118/2019 din 18 noiembrie 2019.

Prin încheierea din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Cahul s-a restituit recursul Serviciului Fiscal de Stat, din motiv că cererea de recurs a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare recurs.

La 11 ianuarie 2022, directorul adjunct al Direcției Generală Administrare Fiscală Sud a Serviciului Fiscal de Stat, Radu Gheorghe a depus cerere de revizuire a încheierii din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea încheierii pronunțarea unei decizii, prin care contestația depusă de Serviciul Fiscal de Stat să fie admisă.

Prin încheierea din 25 februarie 2022 a Curţii de Apel Cahul s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire declarată împotriva încheierii din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, în cauza civilă, la contestația Serviciului Fiscal de Stat împotriva lui Daniel Posmag şi executorul judecătoresc Vladislav Constantiniuc cu privire la contestarea actelor de executare.

La 24 martie 2022, Serviciul Fiscal de Stat a declarat recurs împotriva încheierea din 25 februarie 2022 a Curţii de Apel Cahul, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în instanţa de apel.

În motivarea recursului a indicat că instanţa de apel la emiterea soluţiei nu a efectuat o examinare multilaterală a materialelor cauzei, făcând trimitere la prevederile art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă.

Totodată, a invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate în cererea de revizuire.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa participanţilor la proces la 28 februarie 2022, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f.d. 91), or, la actele cauzei nu se regăsește dovada de recepționare a acesteia, astfel, recursul declarat la 24 martie 2022, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie consideră recursul neîntemeiat şi care urmează a fi respins cu menţinerea încheierii contestate, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea.

După cum rezultă din materialele dosarului, la 11 ianuarie 2022, Serviciul Fiscal de Stat a depus cerere de revizuire a încheierii din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, care prin încheierea din 25 februarie 2022 a Curţii de Apel Cahul s-a respins ca inadmisibilă.

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie conchide că Curtea de Apel Chişinău corect a constatat inadmisibilitatea acesteia, or, temeiurile declarării revizuirii împotriva hotărârilor judecătoreşti irevocabile de către legiuitor sunt specificate exhaustiv în art. 449 Cod de procedură civilă.

Colegiul învederează că în corespundere cu art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanţe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost şi nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanţele şi faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Din prevederile enunțate este important de înțeles că circumstanțele sau faptele trebuiau să existe obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanţei de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

Cu alte cuvinte, art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, vorbește despre circumstanţe (fapte) necunoscute anterior petiționarului, dar întrucât examinarea fondului cauzei prezumă că instanţa a constatat şi elucidat pe deplin toate circumstanţele care au importanță pentru soluționarea cauzei, este evident că o

condiție esențială pentru admiterea revizuirii este că şi instanţei nu i-au fost şi nu au putut fi cunoscute aceste circumstanţe (fapte).

Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunţării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanţe sau fapte şi că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire.

Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanţele şi faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei. Sub acest aspect, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanţele (faptele) să fi existat obiectiv până la data pronunţării hotărârii, ele urmând a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunţarea hotărârii.

Faptele noi apărute după adoptarea hotărârii pot servi temei de adresare cu o nouă acţiune în judecată, dar nu ca temei de revizuire.

Circumstanţele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influenţeze esențial soluţia dată inițial de instanţă, în sensul că nu orice circumstanţe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci când sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanţe conduc după sine la apariţia, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părţile în litigiu şi deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element obligator al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

Așadar, având în vedere această normă juridică de trimitere, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie conchide că revizuentul nu a probat nici într-un fel prezenţa acestui temei de revizuire, altfel spus, Serviciul Fiscal de Stat, nu a făcut dovada faptului că în procesul examinării anterioare a cauzei nu a cunoscut de cele invocate drept temei al cererii de revizuire, sau că a întreprins careva măsuri pentru a le cunoaște în procesul examinării cauzei, precum şi nu a fost făcută dovada că aceste probe au importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanţei de judecată.

Prin urmare, Colegiul constată că revizuenta nu a prezentat înscrisuri noi care să corespundă caracteristicilor cerute de norma de drept indicată, în timp ce cele invocate nu au putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanţei de judecată ori de natură să răstoarne o situație juridică deja stabilită.

Situaţia de fapt impune de a remarca că revizuirea este o cale de atac de retractare şi nu de reformare prin intermediul căreia se poate obţine anularea unei hotărâri judecătoreşti irevocabile şi reînnoirea judecății în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice.

De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 Cod de procedură civilă.

În consecinţă, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie conchide că argumentele invocate de revizuent se referă la dezacordul acestuia cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Cahul prin decizia a cărei revizuire se pretinde, și nu atestă prin prisma art. 449 Cod de procedură civilă, careva temeiuri legale de revizuire.

De altfel, la caz se va remarca că admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine principiului securității raporturilor juridice şi ar constitui o violare a art. 6 al Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului Convenţiei, care declară preeminența dreptului o parte a moştenirii comune a Statelor Contractante.

Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanţele judecătoreşti dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (Brumărescu v. Romania, Roşca v. Moldova).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata (ibid., § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătoreşti. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile şi obligatorii, doar cu scopul de a obţine o reexaminare şi o nouă determinare a cauzei.

Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanţe esențiale şi convingătoare (Roşca v. Moldova, citată mai sus, § 25, Popov nr. 2 vs. Moldova).

Din considerentele menţionate şi având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeiuri prevăzute de art. 449 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie ajunge la concluzia că instanţa de revizuire întemeiat a concluzionat că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

Distinct de cele relatate, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie ajunge la concluzia de a respinge recursul şi de a menţine încheierea din 25 februarie 2022 a Curţii de Apel Chişinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat.

Se menţine încheierea din 25 februarie 2022 a Curții de Apel Cahul, în cauza civilă, la contestația Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Sud împotriva lui Daniel Posmag şi executorului judecătoresc Vladislav Constantiniuc cu privire la contestarea actelor de executare.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Svetlana Filincova

judecătorii Maria Ghervas

Galina Stratulat